

MD-2005 mun.Chișinău, str. Albișoara 38, Tel. (022) 820-770, E-mail: am@am.gov.md, Web: http://am.gov.md

**Nr. 10/4895/2026 din 11.05.2026
La nr. 85-02/1-17 din 6.03.2026**

Consiliul raional Ungheni

**AVIZ DE MEDIU Nr. 2
la raport privind evaluarea strategică de mediu**

Urmare a examinării solicitării adresate de Consiliul raional Ungheni, cu sediul or. Ungheni, str. Națională, 11, înregistrată cu nr. 342-02/1-17 din 03.10.2025, în urma examinării și verificării documentelor transmise și parcurgerii integrale a etapelor prevăzute în baza:

- Legii nr. 11 din 02.03.2017 privind evaluarea strategică de mediu;
- Hotărârii Guvernului nr. 549 din 13.06.2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu;
- Legii nr. 94/2007 privind rețeaua ecologică, art. 126, alin. (1)
- Hotărârii Guvernului nr. 145/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 206-208, art. 343)
- Codului Urbanismului și Construcțiilor nr. 434 din 28.12.2023, cu modificările și completările ulterioare, Agenția de Mediu emite:

AVIZ

la Raportul „**Planul Regional de Amenajare a Teritoriului Raionului Ungheni**”, elaborat în cadrul proiectului Programul „EU4Moldova: regiuni-cheie” finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD și UNICEF Moldova.

Scopul elaborării Planului Regional de Amenajare a Teritoriului Raionului Ungheni de a crea un cadru favorabil pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor componentelor teritoriului care include localitățile urbane și rurale în corespundere cu statutul și rolul socio-economic în sistemul de localități, fiind parte a Planului de amenajare a teritoriului național în general.

Conform prevederilor legislației în vigoare, planul de amenajare a teritoriului stabilesc în același timp și strategia de dezvoltarea localităților împreună cu planul de acțiune pentru materializarea etapizată a strategiei și a obiectivelor schițate pentru atingerea unui scenariu coerent de dezvoltare a raionului Ungheni.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru aer, Obiective de mediu:

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024;

Obiectivul general 3. Îmbunătățirea calității și protecția aerului

Direcția prioritară 3.1. Crearea sistemului de asigurare a calității aerului (conform prevederilor Legii nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic)

Direcția prioritară 3.2. Reducerea nivelului de poluare a aerului și a efectelor pe care poluarea aerului le are asupra sănătății umane și a mediului

Programul de dezvoltare cu emisii reduse până în 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 659/2023

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2030 cu 70% comparativ cu 1990 după scenariul necondiționat (sau cu 88% după cel condiționat) asigurând contribuția Republicii Moldova la obținerea neutralității climatice până în anul 2050 la nivel european și creșterea rezilienței sectoarelor economice la schimbările climatice

Obiectivului general 10 din **SND "Moldova Europeană 2030"**, aprobată prin Legea nr.315/2022 - Asigurarea unui mediu sănătos și sigur.

În vederea realizării acestui obiectiv PRAT-ul elaborat își propune să consolideze calitatea aerului prin:

P2a. Menținerea calității mediului și a resurselor naturale

P2b. Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre

Elementul crucial (OS 2) constă în planificarea spațială a măsurilor legate de biodiversitate, de resursele de teren arabil și apă pentru a preîntâmpina expansiunea dezvoltării urbane și rurale în aceste teritorii și pentru a asigura controlul resurselor naturale și al factorilor de risc natural.

PRAT își propune:

- mărirea suprafeței spațiului public dedicat parcurilor și zonelor pietonale.
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin mărirea eficienței energetice.
- izolarea termică a clădirilor pentru reducerea consumului de energie ce va conduce la reducerea emisiilor cu efect de seră.

Este subliniată necesitatea de integrare a politicilor de mobilitate urbană cu politici de planificarea teritoriului, punând accentul pe dezvoltarea și facilitarea mijloacelor de transport în comun, a sistemelor de transport curate și dezvoltarea de noi tehnologii pentru acestea

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Schimbări climatice și eficiența energetică, Obiective de mediu:

Programul Național de Adaptare la Schimbările Climatice până în 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 624/2023:

Scopul PNASC 2030 îl constituie integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și planificarea dezvoltării la toate nivelurile și sectoarele prioritare (agricultura, resursele de apă, sănătatea, sectoarele forestiere, energetic și de transport) pentru a asigura reziliența climatică pe termen mediu și lung a sistemelor economice, sociale și ecologice.

Viziunea PNASC 2030: infrastructură rezilientă și capacități naționale de adaptare la schimbările climatice fortificate, pentru a asigura bunăstarea populației, durabilitatea mediului și funcționarea imperturbabilă a sectoarelor economice.

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024

Obiectivul general 7. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2030 cu 70% comparativ cu 1990 după scenariul necondiționat (sau cu 88% după cel condiționat) asigurând contribuția Republicii Moldova la obținerea neutralității climatice până în anul 2050 la nivel european și creșterea rezilienței sectoarelor economice la schimbările climatice.

Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, adoptată prin Hotărârea de Guvern (HG) nr. 102 din 5 februarie 2013, menține obiectivele de eficiență energetică drept prioritate pentru ambele perioade: 2013-2020 și 2021-2030. Creșterea eficienței energetice în sectorul public.

Planului național integrat privind energia și clima (PNIEC) pentru perioada 2025-2030, este bazat pe cele cinci dimensiuni ale Uniunii:

- Decarbonizarea;
- Eficiența energetică;

- Securitatea energetică;
- Piața internă a energiei;
- Cercetare, inovare și
- Competitivitate.

Astfel, către anul 2030, Republica Moldova se angajează să atingă obiectivul național privind ponderea de 30% a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie, să asigure securitatea energetică, inclusiv diversificarea căilor de import al energiei, consolidarea interconectivității sistemului energetic național prin construirea de noi linii de conexiune cu România și ENTSO-E.

În vederea realizării acestui obiectiv PRAT-ul analizat propune:

P2b-1. Amenajări împotriva inundațiilor

P2b-4. Amenajări suprafețe pentru irigații

P2b-5. Amenajări sistem antigrindină

Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre

- Amenajări suprafețe pentru irigații în toate localitățile din raionul Ungheni.
- Amenajări sistem antigrindină pentru creșterea gradului de acoperire a ariei aferente localităților Cioropcani, Valea Mare, Costiuleni, Măcărești, Zagarancea, Petrești, Morenii Noi.

Infrastructura post-recoltare

- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii principale și secundare de irigații din zona riverană râului Prut și din proximitatea conductelor regionale de transportare apă

Programul 1b-2: Rețele de transport gaze naturale

- Extinderea conductelor regionale de transport gaze naturale spre partea estică a raionului;
- Conectarea la gazoductul Iași - Chișinău cu segmente magistrale pentru a asigura o alimentare din cel puțin 2 surse.

Programul 1b-3: Rețele de transport energie electrică:

- Modernizarea rețelelor electrice de tensiune medie și joasă învechite, cu grad de uzură fizică și morală ridicat;
- Schimbarea transformatoarelor electrice cu o vechime de peste 30 de ani;
- Schimbarea pilonilor electrici pentru traseele învechite în special pentru rețelele de 10kV

Programul 1b-4: Surse energie regenerabilă

- Studii de fezabilitate pentru identificare și valorificare surse de producere energie regenerabilă, care va acoperi cel puțin 30% din consumul existent (panouri fotovoltaice, turbine eoliene, sisteme pe biomasă);
- Valorificarea resurselor de biomasă și construcția unei centrale pe biogaz care va valorifica deșeurile organice din zonă (masă verde, băligar, resturi agricole) cu o putere de 2 MW.

Programul 3-I-b3: Gaze naturale

- Extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale pentru a cuprinde un număr mai mare de consumatori casnici, astfel creșterea gradului de gazificare pentru mun. Ungheni până la 100% gospodării conectate.
- Schimbarea rețelelor de distribuție învechite în special cele metalice care au peste 25 de ani.
- Introducerea contoarelor inteligente în toate nodurile rețelei și la consumatorii finali astfel ca să fie evitate scurgeri sau furturi din rețele.

Programul 3-I-b4: Eficientizare distribuție energie electrică

- Dotarea rețelelor și a consumatorilor cu contoare de tip smart metering
- Modernizarea iluminatului public și asigurarea a 100% din străzi cu rețele de iluminat cu corpuri

LED.

Programul 3-II-b4: Eficientizare distribuție energie electrică

- Modernizarea iluminatului public și asigurarea a 100% din străzi cu rețele de iluminat cu corpuri LED.

- Dotarea rețelelor și a consumatorilor cu contoare de tip smart metering

Programul 3-I-d1: Locuințe

- Reabilitare termică a blocurilor de locuit și modernizarea sistemelor termice interne în mun. Ungheni și or. Cornești

- Reabilitarea fațadelor clădirilor amplasate pe arterele principale

- Revitalizarea spațiilor comune ale blocurilor multietajate din mun. Ungheni și or. Cornești

- Înființarea de Asociații de Coproprietari în Condominium pentru blocurile rezidențiale multifamiliale

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Apele de suprafață și subterane
Obiective de mediu:

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024;

Obiectivul general 2. Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane, protecția și gestionarea durabilă a resurselor de apă

Direcția prioritară 2.1. Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea deversării deșeurilor și minimizarea eliminărilor produselor chimice și a materialelor periculoase, reducerea proporției apelor uzate netratate

Direcția prioritară 2.2 Utilizarea durabilă a resurselor de apă

Strategiei de Aprovizionare cu Apă și Sanitație a RM, aprobată prin HG nr. 199//2014, modificată prin HG 442/2020 cu Planul de Acțiuni și Strategiei de Dezvoltare Regională a RD Centru.

Unul dintre obiectivele specifice ale strategiei este „îmbunătățirea managementului serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație”, care se va realiza prin:

- planificarea și dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și sanitație pentru creșterea nivelului de acces al populației la servicii de înaltă calitate;

- reducerea cu 50% a deversărilor de ape uzate neepurate, precum și reducerea deversărilor de ape pluviale neepurate în receptorii naturali;

- îmbunătățirea managementului nămolului și a calității apelor uzate epurate din sistemele centralizate de canalizare sau alte sisteme de salubritate.

Programul Național de Implementare a Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025, aprobat prin HG nr. 1063/2016.

Obiectivele specifice ale Programului sînt următoarele:

- asigurarea către anul 2025 a distribuției apei potabile sigure în 100% instituții pentru copii și reducerea pînă la 20% a probelor de apă potabilă neconforme la parametrii chimici de bază și 5% la parametrii microbiologici;

- reducerea cu 20% către anul 2025 a numărului de izbucniri epidemice de boli infecțioase și a incidenței bolilor condiționate de apă;

- asigurarea accesului la sisteme durabile de apă potabilă în 100% instituții pentru copii și a accesului populației generale la sisteme de apeduct pînă la 75% către anul 2025;

- asigurarea către anul 2025 în proporție de 100% a accesului populației la sisteme îmbunătățite de sanitație, inclusiv pînă la 50% la sisteme de canalizare

În vederea realizării acestui obiectiv PRAT-ul analizat propune:

P2a-4. Ecologizarea cursurilor de apă

P2b-1. Amenajări împotriva inundațiilor

P3-II-b2. Canalizarea menajeră și pluvială

Delimitarea zonelor și fâșiilor de protecție a apei râurilor și bazinelor acvatice (conform Legii apelor Nr. 272 din 23.12.2011), care să servească atât ca protecție pentru resursele acvatice, cât și în calitate de coridoare pentru biodiversitate

Programul 1b-1: Aducțiuni regionale de apă

- Finalizarea construcției interconectării între apeductul regional Zagarancea - Cornești și sistemul public de alimentare cu apă din mun. Ungheni;
- Extinderea apeductului regional Zagarancea - Cornești pentru Zona de Centru (clusterelor Bușila și Cornești);
- Dezvoltarea interconectărilor cu sistemul de alimentare cu apă din județul Iași [Localitățile Măcărești (RO) - Măcărești (RM) și Sculeni (RO) - Sculeni (RM)];
- Crearea operatorului regional pentru raion în baza Î.M. "ApăCanal" din Ungheni și Î.M. "Apă-Ungheni" cu schimbarea formei organizatorico juridică;
- Încheierea contractului de delegare a gestiunii între toate APL din raionul Ungheni și operatorul regional de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.

Programul 3-I-b1: Alimentare cu apă

- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă pentru mun. Ungheni (1,7 km) pentru acoperirea a 100% din populația municipiului
- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă pentru or. Cornești (4 km) pentru acoperirea a 100% din populația orașului
- Extinderea sistemului de alimentare cu apă din mun. Ungheni spre localitatea Petrești (4,7 km)
- Reabilitarea stației de captare și STA (mun. Ungheni) în conformitate cu documentația de proiect și PRAT Ungheni (2014)

Programul 3-II-b1: Alimentare cu apă

- Construcția sistemelor noi de alimentare cu apă în localitățile care nu dispun de sisteme centralizate de alimentare cu apă (localitățile Romanovca, Zăzulenii Noi, Alexeevca, Lidovca, Săghieni, Boghenii Vechi, Mircești, Poiana, Bulhac, Stolniceni, Curtoaia, s. Cornești, Hârcești, Leordoia, Mînzătești, Veverița, Măcărești, Frăsinești, Măgurele, Șicovăț, Coșeni, Țâghira, Zăzulenii Vechi, Hristoforovca, Rădenii Vechi, Pojarna, Buzduganii de Jos, Buzduganii de Sus și Elizavetovca);
- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă în 26 localități rurale în care există deja sisteme de alimentare cu apă funcționale și au declarat necesitatea de extindere (125 km rețele). Localitățile Buciumeni, Cetireni, Cioropcani, Condrătești, Cornova, Costuleni, Drujba, Floreni, Florițoaia Veche, Florițoaia Nouă, Gherman, Grozasca, Mănoilești, Morenii Noi, Morenii Vechi, Năpădeni, Negurenii Vechi, Petrești, Pîrlița, Teșcurenii, Todirești, Zagarancea, Semeni, Stolniceni, Rezina și Vulpești;
- Elaborarea documentației de proiect și construcția STA pentru tratarea apei subterane în localitățile unde această soluție este cea mai optimă;
- Dotarea temporară a instituțiilor de învățământ cu filtre de apă (unde actualmente calitatea apei nu corespunde normativelor, localitățile Agronomovca, Negurenii Noi, Bușila, Cetireni, Cioropcani, Stolniceni, Condrătești, Cornova, Florițoaia Veche, Florițoaia Nouă, Grozasca, Drujba, Mănoilești, Novaia Nicolaevca, Rezina, Vulpești, Morenii Noi, Năpădeni, Negurenii Vechi, Pârlița, Sinești, Teșcurenii și Todirești).

Programul 3-I-b2: Canalizarea menajeră

- Extinderea rețelelor de canalizare pentru mun. Ungheni (38,3 km)
- Extinderea și reabilitarea rețelelor de canalizare pentru or. Cornești (6,2 km)
- Proiectarea și construcția unei noi SEAU pentru mun. Ungheni în conformitate cu Studiul de fezabilitate.
- Construcția SEAU în or. Cornești.

Programul 3-II-b2: Canalizarea menajeră

- Extinderea rețelei de canalizare din mun. Ungheni spre localitățile rurale-satelit (45,4 km) și 5 stații de pompare a apelor uzate (Semeni, Zagarancea și Petrești)

- Proiectarea și construcția unor SEAU micro-regionale pentru deservirea localităților rurale, în baza unui Studiu de Fezabilitate privind clusterizarea localităților pentru regionalizarea serviciilor de epurare a apelor uzate
- Extinderea rețelelor de canalizare în localitățile rurale în care există deja stații de epurare funcționale, pentru acoperirea cu servicii a 100% din locuitori (10 km rețele)/ Todirești
- Continuarea lucrărilor de construcție a sistemelor de canalizare în cadrul proiectelor demarate în localitățile rurale (în localitățile Cornova, Rădenii Vechi, Măgurele, Năpădeni și s. Conești.

P3-I-f3: Infrastructura turistică

- Montarea de WC-uri ecologice lângă principalele obiective turistice.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Sol/subsol, Obiective de mediu:

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024

Obiectivul general 4. Îmbunătățirea calității solului, protecția și utilizarea durabilă a resurselor de sol și a resurselor minerale utile

Direcția prioritară 4.1. Combaterea degradării, protecția și utilizarea durabilă a resurselor de sol, prin promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea degradării solului și a pierderilor de nutrienți

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă Moldova 2030 aprobată prin HG nr. 377/2019

Strategia tematică pentru protecția solurilor (propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2006 de definire a unui cadru pentru protecția solurilor și de modificare a Directivei 2004/35/CE

Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală 2023-2030, aprobată prin HG nr. 56/2023

- **Obiectivul general 1.** Fortificarea potențialului sectorului agricol primar și promovarea practicilor agricole inteligente, durabile și reziliente la schimbările climatice

- **Direcția prioritară 6:** adoptarea practicilor moderne de valorificare și gestionare eficientă a resurselor de apă și extinderea suprafețelor irigate pentru asigurarea rezilienței climatice;

- **Direcția prioritară 9:** sprijinirea și consolidarea protecției mediului prin conservarea biodiversității, protecției apelor, a solului și promovarea utilizării practicilor ecologice agricole.

PRAT-ul propune următoarele:

P2b-2. Amenajări pentru combaterea eroziunii solului

- Amenajări complexe în toate localitățile din raionul Ungheni

P2b-3. Amenajări pentru combaterea alunecărilor de teren (alunecări active)

- Amenajări complexe în toate din raionul Ungheni

P3-II-f2. Infrastructura post-recoltare

- Creșterea consumului de îngrășăminte minerale și organice pentru asigurarea productivității ridicate pe terenurile cultivate

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Managementul deșeurilor ,Obiective de mediu:

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024

Obiectivul general 6. Asigurarea dezvoltării sistemului de management integrat al deșeurilor și al substanțelor chimice

Direcția prioritară 6.1. Dezvoltarea infrastructurii regionale de tratare a deșeurilor municipale, inclusiv a celor periculoase și reducerea numărului de depozite de deșeuri existente și a suprafeței terenurilor alocate pentru depozite

Direcția prioritară 6.2. Creșterea gradului de pregătire pentru separarea și reciclarea deșeurilor, recuperarea materialelor reciclabile din gospodării și din sectorul comercial/instituțional/industrial, adoptarea noilor principii pentru tranziția către o economie

circulară în sectoarele prioritare precum: industria materialelor reciclabile (sticlă, masă plastică, hârtie etc.), industria materialelor de construcții și demolări și a deșeurilor biodegradabile

Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2013- 2027, aprobat cu HG 248/2013

Reducerea generării deșeurilor, creșterea gradului de valorificare a acestora.

Creșterea cantității de deșeuri reciclate și valorificate cu 20-30% către anul 2025;

Crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor chimice, care ar contribui la reducerea cu 30% a cantităților de deșeuri depozitate și creșterea cu 20% a ratei de reciclare pînă în anul 2023.

În vederea realizării acestui obiectiv PRAT-ul analizat propune:

P2a-5. Infrastructura regională de management integrat a deșeurilor

- Reorganizarea sistemului de colectare a deșeurilor prin participarea la sistemul integrat de gestionare a deșeurilor la nivel de regiune.

- Transmiterea în proprietatea statului a terenului din c. Florițoaia Veche (număr cadastral 92261010219, suprafața - 13.67 ha) pentru construcția depozitului regional de deșeuri, stația de sortare reciclabile, stația de compostare a deșeurilor verzi, inclusiv infrastructura conexă.

- Lichidarea tuturor gunoiștilor vechi de pe teritoriul raionului, o dată cu lansarea sistemului regional integrat de gestiune a deșeurilor solide.

Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027, aprobat prin HG nr. 972/2023.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Populația și sănătatea umană, Obiective de mediu:

Strategia națională de sănătate "Sănătatea 2030", aprobată prin HG nr. 387/2023

Obiectivul general 1.1. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin acțiuni de prevenire a îmbolnăvirilor, protecția și promovarea sănătății.

Direcția prioritară 1.1.5. Garantarea siguranței sănătății publice prin amplificarea controlului factorilor de mediu (chimici, biologici, radiologici, nucleari) care pot amenința sănătatea publică (8004).

Obiectivul general 1.3. Consolidarea sistemului de supraveghere în sănătate publică și creșterea potențialului de răspuns la urgențele de sănătate publică.

Direcția prioritară 1.3.4. Dezvoltarea și aplicarea unui mecanism robust de monitorizare a factorilor de risc din mediul înconjurător, ocupațional și de trai în scopul protecției sănătății populației și dezvoltării capacităților de răspuns privind urgențele chimice, biologice, radiologice și nucleare (8004).

Documentele menționate la factorii de mediu analizate anterior, inclusiv Strategia de dezvoltare durabilă Moldova 2030, altor documente strategice din domeniu.

Programului național „Orașe - poli de creștere

Îmbunătățirea stării de sănătate umana;

Eficientizarea și consolidarea sistemelor de supraveghere a sănătății populației pentru a identifica problemele de sănătate și a furniza informații relevante, veridice și în timp util pentru decizii și acțiuni în domeniul sănătății publice;

· Asigurarea protecției sănătății prin eficientizarea controlului factorilor de risc comportamentali și de mediu;

· Crearea unor condiții optime pentru educație în instituțiile școlare preuniversitare

· Îmbunătățirea infrastructurii sportive, culturale a raionului Ungheni

P3-I-c1. Infrastructura de sănătate

- Reabilitarea și modernizarea IMSP Spitalului Raional Ungheni

- Reabilitarea și modernizarea Centrului Stomatologic Raional Ungheni

- Reabilitarea și modernizarea filialei IMSP Spitalului Raional Ungheni din or. Cornești (Terapia Cornești)

- Reabilitarea și modernizarea filialei IMSP Spitalului Raional Ungheni din com. Sculeni (Terapia Sculeni)

Reabilitarea și dotarea cu utilități ale celor 13 Centre de Sănătate din raion precum și celor 27 oficii ale medicilor de familie și 27 oficii de sănătate subordonate

- Realizarea de puncte farmaceutice în comunele unde acestea lipsesc (localitățile Agronomovca, Alexeevca, Boghenii Noi, Buciumeni, Bușila, Cetireni, Condrătești, s. Cornești, Cornova, Hârcești, Măgurele, Mănoilești, Morenii Noi, Sinești, Teșcureni, Unțești, Zagarancea)

- Acordarea de stimulente pentru atragerea și retenția medicilor de familie în zonele deficitare

- Implementarea soluțiilor de telemedicină, cu precădere în zonele rurale izolate

Programul 3-I-c3: Infrastructura socială

- Realizarea unui centru multifuncțional regional pentru seniori în mun. Ungheni

- Dezvoltarea de servicii de tip call-centre și echipă mobilă pentru asistența bătrânilor singuri

- Extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru bătrânii singuri

- Dezvoltarea de centre pentru bătrâni singuri (aziluri de bătrâni)

- Dezvoltarea de centre pentru copii aflați în dificultate în satele/comunele cu peste 3000 locuitori

Programul 3-I-c5: Infrastructura sportivă

- Realizarea unui complex multifuncțional sportiv dotat cu bazin în mun. Ungheni

- Amenajarea unui terenurilor sportive din preajma blocurilor de locuit din mun. Ungheni

- Amenajarea unui teren sportiv multifuncțional modern în or. Cornești

- Amenajarea de terenuri sportive multifuncționale în toate localitățile rurale din raion

- Modernizarea și dotarea cu echipament a sălilor de sport din incinta instituțiilor educaționale în localitățile rurale unde acestea există.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Reducerea poluării fonice, Obiective de mediu:

Directiva nr. 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambient

Măsurile prevăzute prin PRAT pentru atenuarea nivelului de zgomot și reducerea expunerii la zgomot a populației:

- Optimizarea transportului în localitățile urbane, în special pentru zonele rezidențiale traversate de mijloacele de transport;
- Amenajarea de perdele de protecție vegetală, unde este posibil, între zona de locuit și cea de circulație;
- Amenajarea de spații verzi pe terenuri virane;
- Reglementarea circulației rutiere cu stabilirea unor trasee diferențiate pe categorii de vehicule, care să evite zonele compacte de locuințe; insonorizarea clădirilor de locuit, prin utilizarea de materiale fonoabsorbante, cu calitate superioară.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Spații verzi, biodiversitatea, Obiective de mediu:

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024 Obiectivul general 5. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a biodiversității și a ecosistemelor naturale.

Direcția prioritară nr. 5.1.: Stoparea pierderilor biodiversitate, protecția și conservarea biodiversității și a ecosistemelor naturale

Direcția prioritară 5.2. Extinderea suprafețelor de păduri, protecția și gestionarea durabilă a ecosistemelor forestiere, prin implementarea Programului național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023-2032 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia pe perioada 2023-2027 (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 55/2023),

Direcția de acțiune 5.3. Extinderea suprafețelor de arii naturale protejate de stat până la 10,0% din teritoriul național și asigurarea managementului durabil al acestora

PRAT prevede următoarele

P2a-1. Protecția și conservarea biodiversității

- Arii naturale protejate de stat: Rezervația naturală Plaiul Fagului, (Rădenii Vechi), Terasa levantină din zona codrilor (Buciumeni), Panta abruptă de lângă satul Sinești, Rezervația peisajeră Valea Mare, lunca inundabilă a râului Cula (localitățile Cornova, Condrătești, Hârcești);
- Măsurile active de gospodărire pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau în vederea protejării anumitor specii, grupuri de specii sau comunități biotice (pot fi admise activități științifice, activități turistice, activități educaționale și unele activități de valorificare durabilă a unor resurse naturale);
- Protecția fondului piscicol prin controlul implementării legislației în vigoare;
- Protejarea zonelor umede;
- Asigurarea protecției coridoarelor de mișcare a biodiversității în limitele raionului Ungheni;
- Asigurarea protecției habitatelor existente, precum și mărirea suprafețelor cu vegetație naturală, din cadrul acestor coridoare;
- Reconstrucția ecosistemelor și habitatelor deteriorate.

P2a-2. Punerea în valoare a zonelor cu peisaj deosebit

- Trasee turistice în zonele cu arii naturale protejate de stat (Localitățile Rădenii Vechi, Valea Mare, Sinești, Drujba, Costuleni, Morenii Noi, Buciumeni);
- Valorificarea potențialului oglinzilor de apă pentru activități de recreere și turism, pescuit:
- Lacul Delia (mun. Ungheni);
- Râul Prut (localitățile s. Sculeni, s. Gherman, s. Blindești, s. Medeleni, s. Zagarancea, s. Semeni, mun. Ungheni, s. Buzduganii de Jos, s. Valea Mare, s. Costuleni, s. Măcărești, s. Frăsinești);
- Râul Gârla Mică (localitățile Floreni, Blindești)
- Râul Gârla Mare (localitățile Bulhac, Stolniceni, Cioropcani, Florești, Buciumeni);
- Râul Șoltoiaia (localitățile Bușila, Chirileni, Petrești)
- Râul Vladnic (localitățile Țîghira, Negurenii Vechi, Negurenii Noi, Zăzulenii Vechi, Zăzulenii Noi, Grăseni, Todirești);
- Râul Delia (localitățile Teșcureni, Hristoforovca, Agronomovca, Pîrlița, Novaia Nicolaevca, Elizavetovca, mun. Ungheni);
- Râul Vârșava (localitățile Alexeevca, Cetireni, Florițoaia Nouă, Grozasca, Morenii Noi, Morenii Vechi, Valea Mare);
- Râul Brătuleanca (localitatea Măcărești);
- Râul Ichel (localitățile Curtoaia, Năpădeni, Cornova);
- Râul Cula (localitățile Izvorenii Noi, Sinești, Drujba, Condrătești);

P2a-3. Împăduriri și crearea de noi suprafețe împădurite

- Asigurarea integrității fondului forestier, prin reducerea defrișărilor ilegale;- Conservarea suprafețelor împădurite, realizarea unui sistem de monitorizare a acestora, respectarea regimului de construire și a distanțelor de protecție față de ecosistemele de protecție;

Programul 3-I-d2: Spații publice

- Amenajarea zonei „Lacului Delia” în zonă de recreere și agrement de importanță regională în municipiul Ungheni și reparația digului pe râul Prut (mun. Ungheni);
- Amenajarea unei zone de recreere în orașul Cornești;
- Realizare locuri de joacă pentru copii în mun. Ungheni și or. Cornești;
- Reabilitare parcurilor și scuarurilor din mun. Ungheni și or. Cornești;
- Realizarea de campanii anuale de plantare de copaci pe în spațiile publice urbane.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Transport durabil, Obiective de mediu:

Strategia pentru Dezvoltare Durabilă Moldova 2030 contribuie direct la atingerea

Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (în continuare - ODD) din domeniul „Transport”, dar și celor conexe:

- ODD 9.1: va fi asigurată dezvoltarea unei infrastructuri de calitate, fiabile, durabile și sigure în întreaga țară pentru a susține dezvoltarea economică și creșterea bunăstării populației, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți;

- ODD 10.2: va fi asigurată promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură;- ODD

11.2: va fi asigurat accesul la sisteme de transport sigure, la preturi echitabile, accesibile și durabile pentru toți, va fi îmbunătățită siguranța rutieră, în special prin extinderea rețelelor de transport public;

Strategia de mobilitate 2030 (aprobată prin HG nr. 589 la 28 august 2024), promovează obiectivele Uniunii Europene în domeniul mobilității stabilite în Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă

Au fost prevăzute de PRAT următoarele:

Obiectiv Sectorial 1: Conectarea la rețelele de transport și utilități regionale

Programul 1a-1: Infrastructura de transport rutier național/ internațional

- Construcția podului peste râul Prut în regiunea s. Zagarancea;
- Construcția drumului de acces către podul peste râul Prut în regiunea s. Zagarancea;
- Realizare autostradă A1 Ungheni - Chișinău - Odessa;
- Reabilitarea drumului republican R16 pe sectorul Sculeni Ungheni;
- Reabilitarea drumului republican R17;
- Elaborarea și implementarea unui program de reabilitare a drumurilor regionale din raion;

Program 1a-2: Infrastructura de transport raional:

- Reabilitare și modernizare drumuri raionale și conectarea cu rețeaua de drumuri naționale;
- Construcția drumului Bobletici-Drujba;
- Construcția drumului Slobozia Măgura-Măgurele;
- Construcția drumului Pocrovca-Tighira;
- Elaborarea și implementarea unui program de reparație și reabilitare a drumurilor de interes raional.

Programul 1a-3: Infrastructura de transport feroviar: Creșterea vitezei, siguranței și a capacității de transport persoane și bunuri:

- Reconstrucția sectorului de cale ferată Chișinău-Ungheni, cu instalarea unei linii suplimentare cu ecartament european;

Programul 1a-4: Infrastructura de transport naval: Revitalizarea infrastructurii transportului naval pe Prut:

- Curățarea șenalului râului Prut în vederea revitalizării transportului naval;
- Construcția infrastructurii portului naval Ungheni.

Măsurile de sistematizare a traficului și de introducere a transportului ecologic ar avea ca rezultat reducerea emisiilor cu efect de seră datorate activității de transport.

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Prevenirea riscurilor, Obiective de mediu:

Reducerea impactului negativ asupra comunităților și mediului prin politici coerente de amenajare și utilizare a teritoriului.

Directiva 2012/18/UE (Seveso III), care se transpune în proiectul Legii emisii industriale
Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului

Au fost prevăzute de PRAT următoarele:

P2b-1. Amenajări împotriva inundațiilor

- Localitățile UAT-1 în zonele cu risc de inundații pe râul Prut: com.
- Sculeni (s. Sculeni, s. Gherman, s. Blindești), com. Petrești (s. Medeleni), com. Zagarancea (s.

Zagarancea, s. Semeni), mun. Ungheni, com. Valea Mare (s. Buzduganii de Jos, s. Valea Mare), s. Costuleni, com. Măcărești (s. Măcărești, s. Frăsinești). Localitățile UAT-1 în zonele cu risc de inundații pe râul Delia:

- mun. Ungheni, com. Zagarancea (s. Elizavetovca), com. Mănoilești (s. Novaia Nicolaevca), com. Pârlița (s. Pârlița, s. Hristoforovca).

Se instituie interdicții definitive de construire pentru zonele care necesita zone de protecție, după cum urmează:

- Zona de protecție a cimitirelor de jur - împrejur - 50 m;- Zona de protecție a drumurilor publice, protecție a apelor curgătoare;
- Zone cu probabilitate de producere a alunecărilor de teren în raionul Ungheni;

Principalele obiective includ: Relevanța cu PRAT pentru Conștientizarea și sensibilizarea populației cu problemele de mediu, Obiective de mediu:

Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024

Informarea publicului privind legislația/activitățile în domeniul protecției mediului

PRAT realizat este supus analizei/consultărilor și dezbaterii publice

Consiliul raional Ungheni a plasat PRAT Ungheni pe pagina sa web spre consultarea publicului la data de 26 martie 2025, fiind indicat ca termenul limită de recepționare al propunerilor și sugestiilor din partea publicului interesat: <https://www.crungheni.md/proiectul-planul-regional-de-amenajare-a-teritoriului-raionului-ungheni/>.

astfel consultările publice au avut loc la data de 7 august, 2025. În procesul de evaluare strategică a PRAT, au fost luate în considerare obiectivele de protecție a mediului și sănătății populației stabilite la nivel internațional, național și regional. Aceste obiective sunt esențiale pentru asigurarea unui cadru durabil de dezvoltare și pentru prevenirea impactului negativ asupra resurselor naturale și stării de sănătate a cetățenilor.

Pentru fiecare proiect, politici și programe care sunt parte a PRAT Ungheni au fost precizate obiectivele de protecție a mediului, inclusiv a sănătății populației, care sînt importante și au fost formulate obiective relevante de mediu.

Prin Raportul de mediu, au fost propuse măsuri adecvate de eliminare, prevenire, reducere și/sau compensare a efectelor adverse, posibil generate de implementarea PRAT, precum și măsuri suplimentare pentru a potența (întări) efectele pozitive ale PRAT asupra mediului. Măsuri avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării PRAT Programul de monitorizare al efectelor implementării are în vedere identificarea, respectiv preîntâmpinarea efectelor negative asupra obiectivelor de mediu relevante și permite propunerea unor măsuri suplimentare de protecție, pentru reducerea impactului asupra mediului.

Măsuri pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative

Evaluarea implementării PRAT a condus la identificarea unor efecte potențiale, efecte negative nesemnificative asociate tipurilor de acțiuni pentru unele dintre dimensiunile vizate în PRAT.

În cadrul acestui capitol, se recomandă unele măsuri cu caracter general care se referă la implementarea unor categorii de proiecte și o serie de măsuri în raport cu aspectele relevante de mediu, pentru a fi adaptate specificului tipurilor de proiecte și amplasamentelor aferente.

O evaluare mai detaliată a efectelor și a măsurilor de remediere propuse se va realiza prin parcurgerea etapelor prevăzute în Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea adecvată trebuie demarate încă din debutul proiectării și continuate pe tot parcursul dezvoltării și implementării proiectelor, în special în cazul acelor propuneri de proiect ce pot genera efecte asupra siturilor Natura 2000.

Se recomandă implementarea măsurilor și condițiilor conținute în deciziile emise de autoritatea competentă de protecția mediului privind evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea adecvată. Astfel, în timpul realizării acțiunilor, investitorul beneficiarul trebuie să asigure un control efectiv al

implementării măsurilor relevante pentru proiectul respectiv.

Măsuri cu caracter general, referitoare la implementarea unor categorii de proiecte:

- Etapizarea lucrărilor de construcție a proiectelor din aceeași zonă sau a celor amplasate în zone adiacente și corelarea măsurilor de prevenire, reducere, compensare (dacă este cazul) cu cele stabilite în urma evaluărilor pentru alte strategii, planuri și programe;
- În funcție de caracteristicile, tipul, amploarea și localizarea proiectelor, realizarea evaluării impactului asupra mediului, (inclusiv aspecte legate de conservarea biodiversității)-recomandarea se referă în principal la tipurile de proiecte pentru care s-au identificat potențiale efecte negative sau semnificativ negative în cadrul evaluării;
- Abordarea tuturor aspectelor care privesc etapa de construcție în cadrul evaluărilor privind impactul asupra mediului pornind de la amplasarea organizării de șantier până la zonele în care urmează să se facă defrișări (dacă sunt absolut necesare pentru realizarea proiectului), carierele și/sau balastierele ce urmează a fi deschise pentru obținerea materiilor prime, construcția de drumuri tehnologice, asigurarea utilităților. Etapa de construcție trebuie să fie evaluată din punctul de vedere al impactului asupra mediului cu considerarea condițiilor specifice de amplasament, iar măsurile propuse se vor adresa inclusiv acelor aspecte care au în vedere eliminarea sau cel puțin la reducerea interferențelor posibile cu mediul din vecinătate: activități curente ale locuitorilor din zonă (comerciale, sociale, agricole, industriale), zone de recreere sau destinate activităților de agrement, zone sensibile de tipul unităților de învățământ, unităților sanitare, zone cu arii naturale protejate;
- Evitarea amplasării proiectelor în interiorul sau imediata vecinătate a ariilor naturale protejate; în cazul în care acest fapt nu poate fi evitat, stabilirea măsurilor corespunzătoare luând în considerare prevederile planurilor de management ale ariilor protejate sau prin aplicarea măsurilor de evitare, reducere, compensare a efectelor semnificative asupra mediului;
- Realizarea unor planuri de management de mediu pentru proiecte astfel încât pe toată durata acestuia (etapa de proiectare, construcție și operare) să poată fi evaluate performanțele de mediu.

Printre alte măsuri de evitare a impactului pot fi menționate următoarele:

- Alegerea amplasamentelor alternative pentru infrastructură, evitând ariile naturale protejate, terenurile agricole de mare valoare sau habitatele prioritare;
- Restricții de realizare a lucrărilor de construcții în zonele inundabile, pe malurile râurilor, în pădurile valoroase și în proximitatea siturilor Natura 2000;
- Stabilirea de zone de excludere pentru activitățile cu risc ridicat (depozitare deșeuri, cariere, stații de betoane etc.) ;
- Planificarea coridoarelor tehnice și de transport astfel încât să se minimizeze fragmentarea habitatelor.

Se propun următoarele măsuri de diminuare (reducere);

- Utilizarea tehnologiilor curate și eficiente energetic pentru reducerea emisiilor și a poluării;
- Crearea și întreținerea infrastructurii verzi în localități: parcuri urbane, spații verzi de protecție, acoperișuri și pereți verzi;
- Plantarea perdelelor forestiere și benzilor de vegetație pentru reducerea eroziunii solului și protecția culturilor agricole;
- Amenajarea zonelor de retenție a apei și sistemelor de drenaj ecologic pentru a preveni inundațiile și poluarea apelor;

- Instalarea echipamentelor de reducere a zgomotului (panouri fonoabsorbante, spații tampon verzi) în apropierea drumurilor intens circulate.

Se propun următoarele măsuri compensatorii:

- Restaurarea și reîmpădurirea unor terenuri degradate pentru a compensa pierderea zonelor naturale;
- Crearea habitatelor artificiale (iazuri, cuiburi, coridoare ecologice) pentru speciile afectate;
- Programe de monitorizare și repopulare pentru speciile protejate impactate de proiecte.
- Contribuții financiare sau materiale pentru proiecte de conservare a biodiversității în zonele afectate;
- Reabilitarea zonelor umede și refacerea malurilor râurilor în cazul intervențiilor hidrotehnice;
- Se recomandă utilizarea deșeurilor provenite din construcții și demolări (C&D) drept material de rambleiere în proiectele de construcție și reabilitare a drumurilor, cu respectarea standardelor tehnice și a cerințelor de mediu aplicabile.

Se propun următoarele instrumente de integrare a mediului în planificarea teritorială:

- Delimitarea zonelor tampon între ariile protejate și zonele cu activitate antropică intensă;
- Crearea și protejarea coridoarelor ecologice care să asigure conectivitatea între habitate naturale;
- Introducerea unor indicatori de mediu în documentațiile de urbanism (ponderea spațiilor verzi, gradul de permeabilitate a solului, calitatea aerului) ;
- Integrarea conceptului de infrastructură verde-albastră (rețea de spații verzi, râuri, lacuri) în planurile de dezvoltare locală și regională;
- Elaborarea de regulamente urbanistice cu prevederi clare privind protecția resurselor naturale (apă, sol, biodiversitate).

Mai jos sunt o serie de recomandări de diminuare a efectelor negative grupate pe componente de mediu:

1. Aer

Efecte negative: Emisii de praf, gaze, poluanți în faza de construcție sau din trafic intens
 Recomandări:

- Stropirea drumurilor de șantier pentru reducerea prafului;
- Limitarea vitezei vehiculelor de construcții și folosirea echipamentului modern;
- Crearea de culoare verzi de protecție în jurul drumurilor;
- Promovarea transportului public și alternativ (piste de biciclete, trotuare largi).

2. Apă

Efecte negative: Poluarea temporară a apelor, perturbarea cursurilor naturale
 Recomandări:

- Utilizarea stațiilor mobile de decantare pentru apele de șantier;
- Evitarea lucrărilor în perioadele ploioase sau în zone inundabile;
- Menținerea vegetației ripariene (de pe maluri) în timpul lucrărilor;
- Instalarea de separatoare de hidrocarburi în zonele cu trafic intens.

3. Teren și sol

Efecte negative: Compactarea solului, alunecări, pierdere de fertilitate

Recomandări:

- Limitarea lucrărilor la suprafața necesară (zonă de șantier bine delimitată);
- Replantarea rapidă a vegetației după intervenție (revegetare controlată);
- Instalarea de drenaje pentru prevenirea eroziunii;
- Alegerea de materiale ecologice pentru infrastructură (ex. pavaj permeabil).

4. Deșeuri solide

Efecte negative: Generarea de deșeuri din construcții sau necontrolate

Recomandări:

- Colectare separată pe șantier a deșeurilor de construcție (beton, fier, lemn) ;
- Contracte cu operatori autorizați pentru eliminarea deșeurilor;
- Instalarea de coșuri/baterii pentru colectare selectivă în spațiile publice;
- Campanii de educație privind reducerea și reciclarea.

5. Natura și biodiversitatea

Efecte negative: Fragmentarea habitatelor, deranjarea speciilor

Recomandări:

- Studiu de impact ecologic înainte de lucrări în zone sensibile;
- Crearea de pasaje ecologice pentru faună (ex. sub drumuri) ;
- Evitarea lucrărilor în perioada de reproducere a speciilor protejate;
- Folosirea de specii autohtone în reîmpăduriri și spații verzi.

6. Sănătate publică

Efecte negative: Zgomot, poluare temporară, expunere la riscuri

Recomandări:

- Stabilirea unui program de lucru care respectă liniștea populației (ex. 8:00-18:00) ;
- Informarea comunității despre lucrări și riscuri potențiale;
- Asigurarea rutelor de evacuare și acces pentru ambulanțe în zonele afectate;
- Folosirea de materiale non-toxice în infrastructura publică.

7. Socio-economic

Efecte negative: Presiune pe servicii publice, dezechilibre sociale

Recomandări:

- Evaluare de impact social (inclusiv pe grupuri vulnerabile) ;
- Distribuirea echitabilă a investițiilor între rural și urban;
- Implicarea comunității locale în prioritizarea proiectelor;
- Programe de formare profesională legate de noile investiții;

8. Patrimoniu cultural

Efecte negative: Degradarea monumentelor prin intervenții greșite sau turism excesiv

Recomandări:

- Consultarea specialiștilor în patrimoniu înainte de intervenții;
- Folosirea materialelor și tehnicilor tradiționale în restaurare;
- Limitarea accesului motorizat în preajma obiectivelor culturale;
- Controlul fluxului turistic prin trasee, reguli de vizitare și panouri explicative.

9. Alte probleme (guvernanță, digitalizare)

Efecte negative: Costuri mari, lipsa de continuitate

Recomandări:

- Planificare etapizată și realistă a digitalizării;
- Instruirea continuă a personalului în noile sisteme;
- Stabilirea de parteneriate cu alte autorități pentru schimb de bune practici.

Urmare a examinării documentației "Planul Regional de Amenajare a Teritoriului Raionului Ungheni", prezentul aviz se emite cu următoarele condiții:

1. Respectarea prevederilor documentației "Planul Regional de Amenajare a Teritoriului Raionului Ungheni", elaborat în cadrul proiectului Programul „EU4Moldova: regiuni-cheie” finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD și UNICEF Moldova.

2. Respectarea prevederilor NCM B.01.05:2019 Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale.

3. Realizarea proiectului doar cu respectarea prevederilor Regulamentului local de urbanism, fără afectarea calității factorilor de mediu, a peisajului și cadrului natural existent.

4. Până la începerea lucrărilor de construire, decopertarea selectivă a stratului de sol fertil și depozitarea în halde, cu utilizarea ulterioară la amenajarea terenului obiectului și recultivarea terenurilor cu fertilitate redusă.

5. Depozitarea conform cerințelor normative și predarea ulterioară a tuturor tipurilor de deșeuri formate în perioada de demolare, construire și funcționare pentru valorificare/eliminare agenților economici autorizați în domeniul respectiv, conform prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

6. La necesitate, defrișarea vegetației pe terenul sus-menționat se va efectua în conformitate cu prevederile art. 40 din Legea nr. 1515-XI privind protecția mediului înconjurător și/sau art. 26, art 26¹ ale Legii nr. 239 din 08.11.2007 regnului vegetal.

7. De obținut actele permissive necesare, prevăzute de Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Emiterea avizului de mediu s-a făcut avîndu-se în vedere măsurile propuse pentru realizare pe perioada anilor 2024-2030 (perioada de calcul).

Prezentul aviz de mediu este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a planului/programului "Planul Regional de Amenajare a Teritoriului Raionului Ungheni", dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Inițiatorul planului/programului "Planul Regional de Amenajare a Teritoriului Raionului Ungheni", elaborat în cadrul proiectului Programul „EU4Moldova: regiuni-cheie”, beneficiar Consiliul municipal Ungheni, **este obligat:**

1. De a notifica autoritatea competentă pentru resurse naturale și mediu, dacă intervin elemente noi, necunoscute la data emiterii avizului de mediu, precum și asupra oricăror modificări ale condițiilor, care au stat la baza emiterii acestuia, înainte de realizarea modificării;

2. De a supune procedurii de adoptare a planului/programului, precum și orice modificare al acestuia, după caz, numai în forma avizată de autoritatea competentă pentru resurse naturale și

mediu.

3. De a plasa pe pagina sa web oficială, precum și informează publicul interesat, autoritățile publice interesate și le pune la dispoziția acestora avizul de mediu dar și a celorlalte documente prevăzute în art. 14 alin. (3) din Legea nr. 11/2017 privind ESM;

4. De a îndeplini programul de monitorizare a efectelor asupra mediului.

Nerespectarea condițiilor prezentului aviz constituie contravenție și se sancționează conform prevederilor legale.

Răspunderea pentru corectitudinea informației puse la dispoziția autorităților competente pentru resurse naturale și mediu, a publicului revine inițiatorului planului/programului, iar răspunderea pentru corectitudinea lucrărilor de evaluare revin autorului acestuia.

Prezentul Aviz de mediu face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercitarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320).

Avizul conține 16 pagini și a fost redactat într-un singur exemplar.

Director

Nicu BELITEI